

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล

Influent Factors to Saving Behavior of the Satun People

ซานิยะห์ ช่างวัฒนกุล

Saneeyah Changwattanakun¹

กลางใจ แสงวิจิตร

Klangjai Sangwichitr²

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสตูลจำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดย Ordinal logistic regression และ Multinomial logistic regression

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินต่อครั้ง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ความถี่ในการออมจะออมเป็นรายเดือน วิธีการออมที่ใช้คือออมเมื่อมีเงินเหลือใช้ และการออมแบบเงินฝากธนาคารเป็นรูปแบบการออมที่นิยมมากที่สุด

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม ปัจจัยทางสังคมนั้นวัตถุประสงค์ในการออมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลมากที่สุด แต่จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณนั้น พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางด้านของจำนวนเงินออมและความถี่ในการออม คือ ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม ซึ่งแตกต่างกับวิธีการออมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปัจจัยวัตถุประสงค์ในการออม

แต่ปัจจัยทางเศรษฐกิจนั้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ประกอบด้วย รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน อัตราเงินเพื่อ อัตราผลตอบแทนจากการออม และระยะเวลาในการออม และจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทางด้านของความถี่ในการออมและวิธีการออม พบว่า ปัจจัยภาระหนี้สินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการออมทางด้านของจำนวนเงินออม

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ E-mail : sny_1931@hotmail.com

² ดร.อาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ E-mail : klangjai.s@psu.ac.th

ABSTRACT

The aims of this study are to seek the saving behaviors of residents in Satun Province, Thailand and to investigate factors that may influence. The data is collected from 400 samplers who are Satun residents and analyzed by percentage, frequency, ordinal logistic regression and multinomial logistic regression.

The finding of the study showed most of Satun residents tend to save less or equal to 10,000 baht each time. The frequency of saving is once a month and the most common method of savings is to deposit the money into a banks. The savings only occur when there is money available to be saved.

The study also discovered that social factor has the most impact on saving behaviors of people in Satun. Based on the ordinal logistic regression results social factor is coordinated with saving behavior. The results showed that the suggestion statistically of other people influence on saving amount and the frequency of saving, while, the method of savings is coordinated with the purpose of saving.

However, economics factor has high impact on saving behavior on Satun's people decisions to save including income, outcome, debts, inflation, return on savings and saving period. However, debt has opposite relationship with savings behavior and there is no factor coordinated with savings behaviors on the saving amount.

บทนำ

การออมเงินของประชาชนทั่วไป คือ การออมเงินส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการออมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจพื้นฐานของประเทศ เป็นเงินออมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอยู่ที่ดีหรือไม่ดีของประชาชน โดยประชาชนที่อยู่ในวัยทำงานทุกคน เมื่อมีรายได้เหลือจากการใช้จ่ายใช้สอยก็จะเก็บเงินส่วนนั้นไว้เป็นเงินออม และจากข้อมูลรายได้และการออมเงินส่วนบุคคล พบว่าตั้งแต่ปี 2552 จนถึง ปี 2556 ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่การออมส่วนบุคคลกลับมีปริมาณลดน้อยลง เป็นผลมาจากการใช้จ่ายใช้สอยหรือค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่เพิ่มมากขึ้นในสัดส่วนที่สูงกว่ารายได้ สังกัดได้จากร้อยละการออมส่วนบุคคลต่อรายได้ที่ใช้จ่ายใช้สอยที่ลดลงจากร้อยละ 10 ในปี 2552 เหลือร้อยละ 9.6 ในปี 2553 ร้อยละ 9.4 ในปี 2554 ร้อยละ 9 ในปี 2555 และร้อยละ 8.3 ในปี 2556 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจที่เล็กที่สุดในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2554 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน/ปี เท่ากับ 114,657 บาท เป็นลำดับที่ 9 ของภาคใต้ โดยมีมูลค่าสูงกว่าปีที่ผ่านมาประมาณ 12,295 บาท (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล, 2558) ผลกระทบจากรายได้ประชากรของจังหวัดสตูลที่สูงกว่าปีที่ผ่านมาไม่ได้ส่งผลให้ประชาชนมีปริมาณเงินฝากเพิ่มมากขึ้น แต่กลับส่งผลให้ประชาชนมีหนี้สินมากขึ้น สัดส่วนของสินเชื่อต่อเงินฝากนั้นสูงถึงร้อยละ 80.32 ในปี 2558 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559) จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงปัญหาการขาดแคลนเงินออมของประชาชนจังหวัดสตูล ส่งผลให้ต้องพึ่งพาสินเชื่อหรือการกู้เงินเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ และการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ยังมีประชาชนส่วนหนึ่งที่ต้องพึ่งพาเบี้ยยังชีพคนชราจากการช่วยเหลือของรัฐบาล ซึ่งประชาชนกลุ่มนี้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น โดยในจังหวัดสตูลนั้นประชาชนที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนชรา ณ เดือนมกราคม 2559 นั้นมีปริมาณ 31,114 คน รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณอุดหนุนถึง 20,695,200 บาทต่อเดือน(ที่ว่าการอำเภอละงู, 2559) ซึ่งมากกว่าในปีก่อนหน้าหรือเดือนมกราคม 2558 ซึ่งมีจำนวนผู้รับเบี้ยยังชีพคนชราจำนวน 29,934 คน ปริมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาล 19,976,200 บาทต่อเดือน(ที่ว่าการอำเภอละงู, 2558) ซึ่งประชาชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เคยเป็นแรงงานนอกระบบ ที่ไม่มีการออมเงินภาคบังคับและไม่ได้มีการออมส่วนบุคคลไว้เพื่อใช้จ่ายในวัยชรา เมื่อเกษียณอายุการทำงานประชาชนบางคนจึงไม่มีรายได้จากแหล่งอื่นๆ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันนั้นต้องพึ่งพาเบี้ยยังชีพคนชราเพียงอย่างเดียว ส่งผลต่อคุณภาพในการดำเนินชีวิตในอนาคตของประชาชนเหล่านั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

การออมของประชาชนจังหวัดสตูล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีการวางแผนการออมเงินที่เหมาะสม และเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล
2. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนจังหวัดสตูลมีการออมมากขึ้น
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันการเงิน เพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงิน

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับการออม

วรรณพิมล อุปโชติสุวรรณ (2553) “การออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่จากการที่ไม่ได้นำมาใช้จ่ายในการบริโภคอุปโภคในขณะปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่แล้ววัตถุประสงค์ของการออม คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา หรือเพื่อใช้จ่ายในการประกอบกิจการ”

จุฬารัตน์ อมรสุทธิสัจย์ (2554) “การออม หมายถึง การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ นำมาเก็บไว้เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งอาจจะนำไปฝากในธนาคาร ซื้อหลักทรัพย์ หรืออาจเก็บไว้ในรูปแบบของเงินสดหรือทรัพย์สินได้”

จากการศึกษาความหมายต่างๆของการออมจึงสรุปได้ว่า การออม หมายถึง เมื่อประชาชนมีรายได้ ก็จะนำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค และรายได้อีกส่วนหนึ่งหรือส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายจะนำไปเก็บไว้เป็นเงินออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันในอนาคต

การออมเงินโดยทั่วไปนั้น หากต้องการให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด จะต้องเลือกรูปแบบการออมและประเภทของการออมให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการออม ซึ่งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการออมเงินนั้นมีหลายประการ(ฐานียา กัมพลาวลี,2552) ได้แก่ เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อใช้จ่ายสำหรับการศึกษา เพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้า เพื่อใช้จ่ายในยามชรา เพื่อใช้ในการจัดหาหลักประกันในชีวิต เพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือผลตอบแทน เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบธุรกิจ เพื่อใช้ในกิจกรรมทางสังคม เพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมอื่นๆ เช่น ท่องเที่ยว เป็นต้น

ปัจจัยสำคัญในการออม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมส่วนบุคคลนั้นมีอยู่มากมาย ประชาชนทั่วไปอาจจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันที่ขึ้นอยู่กับรูปแบบในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกัน ซึ่งแนวคิดของ เสกสรร ศุภแสง (2536) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออม ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ ทรัพย์สิน ผลตอบแทนหรืออัตราราคาดอกเบี้ย ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ ภาษี การบริโภค จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน และจำนวนประชากร

2. ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย ขนาดของครอบครัว จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือน เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการออม อายุ รสนิยมในการบริโภค อาชีพ ระดับการศึกษา ธรรมเนียมปฏิบัติในที่อยู่อาศัย สภาพภูมิศาสตร์ ความพร้อมของสถาบันการเงิน การโฆษณาและสิ่งจูงใจ

จากการศึกษาข้างต้น พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการออมนั้นมีอยู่หลายปัจจัย ทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านสังคม ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดทั้งหมดที่ศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งรายละเอียดจะแสดงให้เห็นในกรอบแนวคิดในหัวข้อถัดไป

ทฤษฎีการบริโภคตามวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption)

ทฤษฎีการบริโภคตามวงจรชีวิตของ Franco Modigliani (อ้างอิงใน จาคินี เรื่องธรรมศกดิ์, 2551) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ผู้บริโภคจะเลือกบริโภคโดยคำนึงถึงระดับความพอสูงสุด และการบริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราคงที่ ขณะที่รายได้ของผู้บริโภคในแต่ละช่วงของชีวิตนั้นไม่เท่ากัน โดยช่วงแรกของชีวิตนั้น ผู้บริโภคจะมีรายได้น้อยกว่ารายจ่ายจึงต้องกู้เงินมาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต ต่อมาในช่วงกลางของวงจรชีวิต ผู้บริโภคจะมีรายได้เพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งสูงกว่ารายจ่าย ผู้บริโภคจะนำรายได้ส่วนเกินนั้นไปจ่ายคืนเงินกู้และเริ่มมีการออมเงินเกิดขึ้นในช่วงนี้ แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงปลายของวงจรชีวิต รายได้ของผู้บริโภคจะลดลงเรื่อยๆ จนกระทั่งกลับไปต่ำกว่ารายจ่ายอีกครั้ง ดังนั้นเมื่อผู้บริโภครายได้น้อยกว่ารายจ่ายจึงจำเป็นต้องนำเงินออมที่เก็บสะสมไว้มาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากออมทรัพย์ในระบบธนาคารพาณิชย์มากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ รองลงมา คือ ราคาทองคำแท่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากออมทรัพย์ ส่วนผลต่างระหว่างอัตรา

ผลตอบแทนต่ำสุดของเงินฝากประจำกับอัตราผลตอบแทนสูงสุดของเงินฝากออมทรัพย์ และระดับเงินเพื่อนั้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากออมทรัพย์

อรนุช เชาวสุวรรณกิจ (2550) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ถาวรของครัวเรือน รายได้ชั่วคราวของครัวเรือนไทย และอัตราผลตอบแทนเงินฝากประจำ 12 เดือน โดยเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมของครัวเรือนไทยในทิศทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยด้านขนาดของครัวเรือน โดยเฉลี่ย และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานนั้นมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมของครัวเรือนไทยในทิศทางตรงกันข้าม

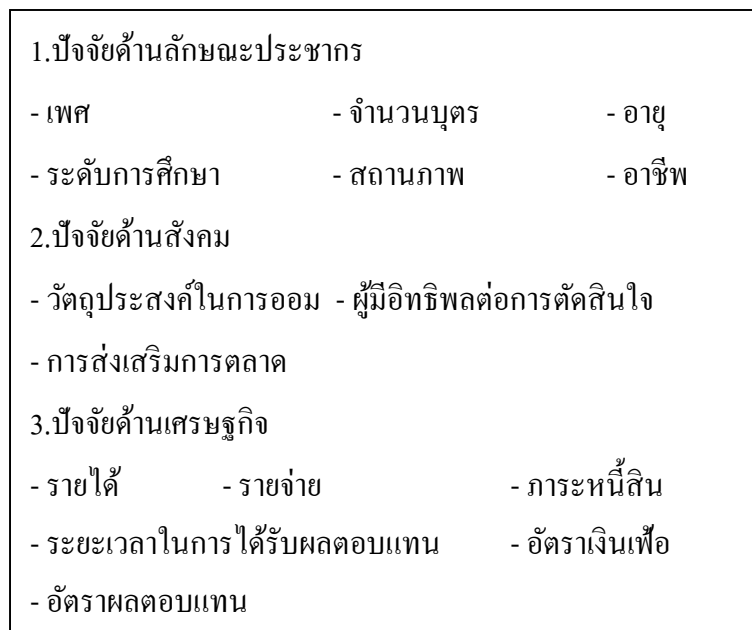
ประยงค์ คูศิริสิน (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยในด้านอายุของหัวหน้าครัวเรือน ระดับการศึกษา อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนบุตรในครัวเรือน รายได้รวม รายจ่ายรวม หนี้สินรวมมีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

รัชนีบุลย์ ลิมปัญญาเลิศ (2553) เรื่อง พฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลพบุรี พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม คือ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส เป้าหมายการออม และการมีระเบียบวินัย แต่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ความมั่งคั่ง และการเป็นแบบอย่างที่ดีนั้น ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม คือ อาชีพ แต่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน และทรัพย์สิน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออม

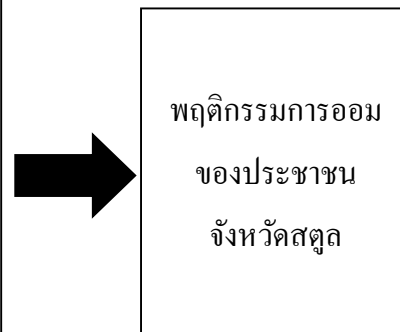
นิภาพร อมรจิตติเมธี (2553) เรื่อง ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่า ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างใช้ประกอบการตัดสินใจในการออมด้านผลตอบแทน คือ รูปแบบการออม ความผันผวนของค่าเงินในช่วงเวลาต่างๆ การได้รับยกเว้นภาษีดอกเบี้ย และภาวะเงินเฟ้อ, ค่าครองชีพ ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการประกอบการตัดสินใจออม ได้แก่ ปัจจัยด้านความเสี่ยงในเรื่องความมั่นคงของสถาบันการเงิน ปัจจัยด้านสภาพคล่องในเรื่องของความสามารถเบิกถอนเงินออกมาใช้เมื่อฉุกเฉิน ปัจจัยด้านเป้าหมายการออมในเรื่องของการบรรลุถึงเป้าหมายการออม และปัจจัยด้านการโฆษณาและสิ่งจูงใจในเรื่องของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการเงิน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Population) คือ ประชากรจังหวัดสตูลที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป) ส่วนกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้จากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% จากการกำหนดขอบเขตของประชากรที่ใช้ในการศึกษาไว้ที่จำนวน 210,684 คน(สำนักงานแรงงานจังหวัด, 2558) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) สถิติที่ใช้ คือ Ordinal logistic regression และ Multinomial logistic regression ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

จากการศึกษา พฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลในส่วนของจำนวนเงินออม ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ดังที่ได้แสดงในตารางที่ 1 พบว่า มีเฉพาะปัจจัยผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยทางสังคมเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลในส่วนของจำนวนเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = 33.328, P = 0.000) ซึ่งสามารถสร้างสมการเพื่อใช้ในการพยากรณ์จำนวนเงินออมของประชาชนจังหวัดสตูลได้ ดังนี้

$$Z = 4.565 + 0.447(\text{Ind})$$

ตารางที่ 1 แสดง Ordinal logistic regression ของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมออมของประชาชนจังหวัดสตูลในส่วนของจำนวนเงินออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

	B (Estimate)	Std. Error	Wald	P-value (Sig.)	Lower	Upper
Threshold	4.565	0.954	22.889	0.000	2.695	6.436
ปัจจัยทางสังคม						
วัตถุประสงค์ในการ ออม (Obs)	-0.062	0.258	0.057	0.811	-0.568	0.445
ผู้มีอิทธิพลต่อการตัด สินใจ (Ind)	0.447	0.227	0.877	0.049	0.002	0.891
การส่งเสริมการตลาด (Pro)	0.347	0.213	0.659	0.103	-0.070	0.765
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ						
รายได้ (Inc)	0.155	0.254	0.372	0.542	-0.343	0.653
รายจ่าย (Exp)	-0.006	0.274	0.000	0.984	-0.543	0.532
ภาระหนี้สิน (Lia)	-0.250	0.171	2.138	0.144	-0.585	0.085
ระยะเวลาในการได้รับ ผลตอบแทน (Per)	-0.074	0.200	0.138	0.710	-0.467	0.318
อัตราเงินเฟ้อ (Inf)	0.080	0.159	0.254	0.614	-0.232	0.392
อัตราผลตอบแทน (Ret)	0.334	0.194	2.975	0.085	-0.046	0.713

Chi-Square = 33.328, P = 0.000, Nagelkerke = 0.107

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมออมของประชาชนจังหวัดสตูล ใน ส่วนของความถี่ในการออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ดังที่ได้แสดงในตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมออมของประชาชนจังหวัดสตูลในส่วนของความถี่ ในการออม(ออมเงินบ่อยแค่ไหน) อย่างมีนัยสำคัญอย่างสถิติมีอยู่ 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยผู้มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจซึ่งเป็นปัจจัยทางสังคม (P = 0.006) และอีกหนึ่งปัจจัยก็คือปัจจัยภาระหนี้สินซึ่งเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ (P = 0.024) ซึ่งสามารถสร้างสมการเพื่อใช้ในการพยากรณ์ความถี่ของการ ออมได้ ดังนี้

$$\text{Logit}(P)_1 = -3.200 + 1.103(\text{Ind}) - 0.623(\text{Lia})$$

ตารางที่ 2 แสดง *Multinomial logistic regression* ของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรออมของประชาชน
จังหวัดสตูลในส่วนของความถี่ในการออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

	B	P-value(Sig.)	Exp(B)	Lower	Upper
Intercept	-3.200	0.023			
ปัจจัยทางสังคม					
วัตถุประสงค์ในการ ออม (Obs)	0.206	0.615	1.229	0.551	2.745
ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ (Ind)	1.103	0.006	3.014	1.369	6.639
การส่งเสริมการตลาด (Pro)	-0.437	0.202	0.646	0.330	1.264
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ					
รายได้ (Inc)	-0.471	0.204	0.624	0.302	1.292
รายจ่าย (Exp)	0.539	0.193	1.715	0.762	3.859
ภาระหนี้สิน (Lia)	-0.623	0.024	0.536	0.312	0.922
ระยะเวลาในการได้รับ ผลตอบแทน (Per)	0.127	0.671	1.136	0.632	2.042
อัตราเงินเฟ้อ (Inf)	-0.214	0.332	0.807	0.524	1.244
อัตราผลตอบแทน (Ret)	0.471	0.119	1.602	0.886	2.896

Chi-Square = 41.207, P = 0.001, Nagelkerke = 0.122

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อมูลจริงของการออมรายสัปดาห์นั้นเท่ากับ 34 แต่เมื่อใช้สมการในการพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับ 2 หมายความว่า พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 5.9 ข้อมูลจริงของการออมรายเดือนเท่ากับ 273 แต่เมื่อใช้สมการในการพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับ 270 หมายความว่า พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 98.9 และข้อมูลจริงของการออมรายปีเท่ากับ 93 แต่เมื่อใช้สมการในการพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับ 85 หมายความว่า พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 8.6 ดังนั้น ความแม่นยำในการพยากรณ์ถูกต้องจึงเท่ากับร้อยละ 70

ตารางที่ 3 แสดง Classification ของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลทางด้าน
ของความถี่ในการออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

Observed	Predicted			Percent Correct
	ออมราย สัปดาห์	ออมรายเดือน	ออมรายปี	
ออมรายสัปดาห์	2	31	1	5.9%
ออมรายเดือน	0	270	3	98.9%
ออมรายปี	0	85	8	8.6%
Overall Percentage	0.5%	96.5%	3.0%	70.0%

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ใน
ส่วนของวิธีการออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ดังที่ได้แสดงในตารางที่ 4 พบว่า
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลในส่วนของวิธีการออม
อย่างมีนัยสำคัญอย่างสถิติมีอยู่ 2 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยวัตถุประสงค์ในการออมซึ่งเป็นปัจจัยทางสังคม
(P = 0.018) และอีกหนึ่งปัจจัยก็คือปัจจัยภาระหนี้สินซึ่งเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ (P = 0.042) ซึ่ง
สามารถสร้างสมการได้ ดังนี้

$$\text{Logit}(P)_2 = -0.276 + 0.629(\text{Obs}) - 0.404(\text{Lia})$$

จากตารางที่ 5 พบว่า ข้อมูลจริงของการออมเมื่อมีเงินเหลือนั้นเท่ากับ 340 แต่เมื่อใช้สมการ
ในการพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับ 339 หมายความว่า พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 99.7 และ
ข้อมูลจริงของการออมเมื่อมีโอกาสพิเศษเท่ากับ 60 แต่เมื่อใช้สมการในการพยากรณ์ สามารถ
พยากรณ์ได้ เท่ากับ 0 หมายความว่า พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 0 ดังนั้น ความแม่นยำในการพยากรณ์
ถูกต้องจึงเท่ากับร้อยละ 84.8

ตารางที่ 4 แสดง *Multinomial logistic regression* ของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของประชาชน
จังหวัดสตูลในส่วนของการออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

	B	P-value(Sig.)	Exp(B)	Lower	Upper
Intercept	-0.276	0.757			
ปัจจัยทางสังคม					
วัตถุประสงค์ในการ ออม (Obs)	0.629	0.018	1.876	1.114	3.160
ผู้มีอิทธิพลต่อการตัด สินใจ (Ind)	0.023	0.929	1.023	0.624	1.677
การส่งเสริมการตลาด (Pro)	0.108	0.617	1.114	0.730	1.699
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ					
รายได้ (Inc)	0.464	0.070	1.590	0.962	2.626
รายจ่าย (Exp)	-0.024	0.933	0.976	0.554	1.718
ภาระหนี้สิน (Lia)	-0.404	0.042	0.668	0.453	0.986
ระยะเวลาในการได้รับ ผลตอบแทน (Per)	-0.212	0.295	0.809	0.543	1.203
อัตราเงินเฟ้อ (Inf)	0.106	0.487	1.112	0.824	1.501
อัตราผลตอบแทน (Ret)	-0.078	0.679	0.925	0.641	1.336

Chi-Square = 19.236, P = 0.023, Nagelkerke = 0.082

ตารางที่ 5 แสดง *Classification* ของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลทางด้าน
ของการออมกับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

Observed	Predicted		Percent Correct
	ออมเมื่อมีเงินเหลือ	ออมเมื่อมีโอกาสพิเศษ	
ออมเมื่อมีเงินเหลือ	339	1	99.7%
ออมเมื่อมีโอกาสพิเศษ	60	0	0.0%
Overall Percentage	99.8%	0.3%	84.8%

บทสรุป วิจารณ์ และข้อเสนอแนะ

ปัจจัยทางสังคม จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการออม ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม และการส่งเสริมการตลาด พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม และปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลทางด้านของความรู้ในการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมด้วยเช่นกัน แต่ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลทางด้านวิธีการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ปัจจัยวัตถุประสงค์ในการออม เนื่องจากประชาชนจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการใช้เงินก่อนที่จะเริ่มมีการออมเงิน และจะตัดสินใจออมเงินตามคำแนะนำหรือคำชักชวนของบุคคลในครอบครัว เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความน่าเชื่อถือ ส่วนการส่งเสริมการตลาดนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม เนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ไม่มีความน่าสนใจ และการจัดโปรโมชั่นต่างๆก็ยังไม่ดึงดูดใจพอ สอดคล้องกับการศึกษาของรัชนีบุลย์ ลิ้มปัญญาเลิศ (2553) เรื่องพฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลพบุรี พบว่า เป้าหมายการออมหรือวัตถุประสงค์ในการออมนั้นเป็นปัจจัยทางสังคมปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลพบุรี แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของนิภาพร อมรกิจติเมธี (2553) เรื่อง ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่า ปัจจัยด้านการโฆษณาและสิ่งจูงใจในเรื่องของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการตลาดนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการประกอบการตัดสินใจออม สาเหตุเนื่องมาจากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์นั้น เป็นการศึกษากลุ่มประชากรที่มีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดในเรื่องของการประกอบอาชีพและลักษณะของการได้รับรายได้ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ซึ่งมีขนาดประชากรจำนวน 210,684 คน และมีความหลากหลายทางด้านลักษณะประชากรทั่วไปคือ มีอาชีพที่แตกต่างกัน ลักษณะของการได้รับรายได้ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้นั้นขัดแย้งกัน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ซึ่งประกอบด้วย รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน อัตรา

เงินเพื่อ และอัตราผลตอบแทน พบว่า ไม่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่า ปัจจัยภาระหนี้สินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลทางด้านของความถี่ในการออมและวิธีการออมอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนรายได้ รายจ่าย ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน อัตราเงินเพื่อ และอัตราผลตอบแทนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออม เนื่องจากเมื่อมีรายได้ประชาชนจะนำรายได้ที่ได้รับมาใช้จ่ายใช้สอย เงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวันจะนำมาชำระหนี้สินที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงไม่มีเงินเหลือที่จะออม ผู้ที่ไม่มีหนี้สินหรือผู้ที่มีเงินเหลือจากการชำระหนี้สินเท่านั้นถึงจะมีเงินเหลือออม ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนต่ำสุดของเงินฝากประจำกับอัตราผลตอบแทนสูงสุดของเงินฝากออมทรัพย์ และระดับเงินเพื่อนั้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากออมทรัพย์ ซึ่งหมายความว่า อัตราผลตอบแทนและอัตราเงินเพื่อนั้นเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการออม ซึ่งแตกต่างกับการศึกษาในครั้งใหม่ที่พบว่าอัตราผลตอบแทนและอัตราเงินเพื่อนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออม สาเหตุมาจากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้นศึกษาเฉพาะการออมในรูปแบบของเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ของไทย แต่การศึกษานี้ศึกษาการออมในทุกรูปแบบจึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้นั้นแตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประยงค์ คุศิริสิน (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หนี้สินรวมปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ สาเหตุเนื่องมาจากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่และการศึกษาในครั้งนี้นั้นเป็นการศึกษาที่ไม่ได้มีการจำกัดขอบเขตของรูปแบบในการออม และรูปแบบของการได้รับรายได้ เป็นต้น จึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้รับนั้นสอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์ในการออมเงิน ว่ามีความสำคัญมากแค่ไหน ตัวอย่างเช่น วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน หากประชาชนไม่มีเงินออมไว้ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินจึงจำเป็นต้องกู้เงินมาใช้จ่าย แต่หากมีเงินออมเก็บไว้ ก็จะไม่ต้องไปกู้เงินมาใช้ในเหตุการณ์ฉุกเฉินนั้น เป็นต้น
- หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรเพิ่มช่องทางในการรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักการออม โดยให้มีการแนะนำกันภายในครอบครัว เช่น บิดามารดาแนะนำบุตรหรือบุตรแนะนำบิดา

มารดา และภรรยาแนะนำสามี เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้ล้วนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมของประชาชน

- มีการส่งเสริมและแนะนำวิธีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างนิสัยการใช้จ่ายแบบพอเพียงและการประหยัดคอดอม เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และไม่ก่อหนี้สินทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนด้วยการปลูกผักสวนครัว เลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ สำหรับใช้ในการประกอบอาหารในครัวเรือนและยังสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ได้อีกด้วย และควรมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อเป็นการวางแผนการใช้จ่ายทั้งของตนเองและครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

จากินี เรื่องธรรมศักดิ์. (2551). พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ใช้ยามฉุกเฉินของครัวเรือนไทย ภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฬารัตน์ อมรสุนทรสิทธิ์. (2554). การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้านาคาการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชลธิชา อิศวนิรันดร. (2552). การออมเพื่อความมั่นคงยามสูงวัย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐานิยา กัมพลาวลี. (2552). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมระหว่างพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ที่ว่าการอำเภอละงู. (2558). แจ้งจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปโครงการสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558 งวดที่ 2 (เดือนมกราคม 2558). สตูล: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ.

ที่ว่าการอำเภอละงู. (2559). แจ้งการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปโครงการสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 งวดที่ 2 จำนวน 2 เดือน (เดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ 2559). สตูล: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559, มีนาคม 3). สถิติเศรษฐกิจการเงินภูมิภาค. เข้าถึงได้จาก

https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/RegionalEconFinance/Pages/MoneyandBanking_SR.aspx

- นิภาพร อมรภิตติเมธี. (2553). *ปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษา
เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์*. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประยงค์ คุศิริสิน. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย*.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัชนิบูลย์ ลี้มปัญญาเลิศ. (2553). *พฤติกรรมการออมของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลเมือง
ลพบุรี*.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณพิมล อุปโชติสุวรรณ. (2553). *การจัดการด้านกลยุทธ์ของธุรกิจกองทุนรวมที่ส่งผลต่อการ
ออมและการลงทุนของนักลงทุนไทย*. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสกสรร สุขแสง. (2536). *การออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการ
ปกครอง จำกัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558, พฤศจิกายน 3). *ระบบ
ฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต*. เข้าถึงได้จาก
[http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=895
&template=2R1C&yeartype=M&subcatid=24](http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=895&template=2R1C&yeartype=M&subcatid=24)
- สำนักงานแรงงานจังหวัดสตูล. (2558). *สถานการณ์แรงงานจังหวัด. รายงานสถานการณ์แรงงาน
จังหวัดสตูล (ตุลาคม-ธันวาคม 2558) ไตรมาส 4 ปี*, หน้า 23.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล. (2558, ตุลาคม 13). *สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน*. เข้าถึงได้
จาก http://www.satunpao.go.th/general_data/?page=2&g=4
- อรนุช เชาว์สุวรรณกิจ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย*.
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.